

Inbjudan till Överenskommelsen mellan Västra Götalandsregionen
och den sociala ekonomin

Vill du vara med och skapa historia?

Sedan juni 2012 pågår ett arbete som ska ge invånarna i Västra Götalandsregionen fler och bättre möjligheter till "Det Goda Livet". Syftet är att skapa en överenskommelse mellan Västra Götalandsregionen och den sociala ekonomin så att all energi och drivkraft som finns hos medborgarna bättre ska kunna tas tillvara. Nu tar vi steg mot en ökad samverkan och skapar överenskommelsen.

Den nationella överenskommelsen

2008 tecknades en nationell överenskommelse mellan regeringen, idéburna organisationer inom det sociala området och Sveriges Kommuner och Landsting. Huvudmålet med överenskommelsen var att stärka de idéburna organisationernas självständiga och oberoende roll som röstbärare och opinionsbildare samt att stödja framväxten av en betydligt större mångfald av utförare och leverantörer inom hälso- och sjukvård och omsorg.

Den regionala överenskommelsen

2011 togs det första steget till en överenskommelse mellan social ekonomi och Västra Götalandsregionen. 2012 beslutade Regionstyrelsen att förslag till en överenskommelse skulle upprättas och sedan dess har ett stort antal idéburna organisationer anslutit sig för att medverka i processen. Nu ska överenskommelsen tecknas på regional nivå och omfattar då alla regionens verksamhetsområden som kultur, integration, miljö, hälso- och sjukvård med mera.

***Hospice Gabriel i Lidköping** drivs av en stiftelse utan särskilt vinstintresse. Här finns nio vårdplatser för slutenvård och även dagvårdsgäster tas emot. Enheten har hög personaltäthet, egna läkare med dygnet-runt-jour och erbjuder bland annat stöd till närstående och utbildning för skolor och andra vårdenheter. Uppdraget för denna vård kommer från hälso- och sjukvårdsnämnderna i Skaraborg. Detta är bara ett exempel på vad den sociala ekonomin i Sverige bidrar till.*

75% av befolkningen
gör eller har gjort
ideella insatser.

En dörröppnare till samverkan

Många upplever den offentliga sektorn som en sluten koloss, samtidigt som den sociala ekonomin är svår att överblicka. Överenskommelsen ska fungera som en dörröppnare åt båda håll. Genom att skapa en överenskommelse i Västra Götaland tar vi

ett gemensamt steg mot en ökad samverkan med förenklade kontakter. Våra roller blir tydligare och vi får alla större möjlighet att göra det vi är bäst på. Genom partnerskap ska medborgarna i vår region få fler och bättre möjligheter till Det Goda Livet.

Samverkansfördelar för Västra Götalandsregionen

- Ökad mångfald av utförare
- Hitta lösningar på framtida samhällsutmaningar
- Ökad demokrati
- Bättre tillvaratagande av människors engagemang och drivkraft
- Nya, effektivare sätt att arbeta

Samverkansfördelar för den sociala ekonomin

- Större påverkan på samhällsutvecklingen
- Större mångfald
- Icke vinstdrivande alternativ för entreprenörskap
- Stort medborgarinflytande

År 2020 ska 90% av alla hushåll och företag ha tillgång till bredband med minst 100 Mbit/s enligt Sveriges bredbandsstrategi. För att möjliggöra detta har fastighetsägare över hela landet gått samman och bildat ekonomiska lokalföreningar. Dessa föreningar bygger sitt eget byanät och länkar samman de ingående fastigheterna med kommunens stamfibernet. Detta är ett exempel på vad den sociala ekonomin i Sverige bidrar till.

I genomsnitt lägger varje aktiv person 16 timmar i månaden på ideellt arbete.

Vad kan överenskommelsen leda till?

Genom överenskommelsen skapas möjligheter för den offentliga sektorn och den sociala ekonomin att mötas för att tillsammans skapa ett gott liv i Västra Götaland. Vi ska mötas med respekt för varandras särart och unika uppdrag. Vi kan utveckla ett gemensamt och enhetligt arbetssätt som leder till ökad samverkan, delaktighet, mångfald, integration, folkhälsa, bättre samhällsekonomi och nöjdare invånare i hela Västra Götalandsregionen.

När överenskommelsen är på plats blir nästa steg att hitta konkret samverkan inom hälso- och sjukvård, tandvård, habilitering, kollektivtrafik, kultur, utbildning med mera. På lite sikt kommer även den lilla lokala föreningen att kunna ansluta sig.

Vad innebär överenskommelsen?

Den regionala överenskommelsens mål är att samverkan med social ekonomi ska vara en självklarhet för alla förvaltningar i regionen. För att överenskommelsen ska bli så bred som möjligt bygger den på den nationella överenskommelsens sex principer

om samverkan: självständighet och oberoende, dialog, kvalitet, långsiktighet, öppenhet och insyn samt mångfald. Utifrån dessa principer är det upp till parterna att själva bestämma vad samverkan ska ske kring, vad som ska vara parternas egna och gemensamma åtaganden och vilka konkreta överenskommelser som är aktuella att teckna inom olika områden. Detta arbete föreslås ske i en gemensam arbetsgrupp med stöd från ett kansli.

Vilka får vara med i överenskommelsen?

Verksamheten ska ha ett regionalt perspektiv med syfte att verka regionalt eller delregionalt. Det kan också vara en paraplyorganisation som har tagit på sig röstbärrollen för mindre föreningar. De verksamheter som får ingå i samarbetet har i första hand samhälleliga ändamål, bygger på demokratiska värderingar och är organisatoriskt fristående från offentlig sektor. Det är upp till varje enskild organisation att ta ställning till om den stödjer och under-tecknar överenskommelsen i sin helhet eller inte.

***Bilbränder, stenkastning och skottlossning.** 2011 var stadsdelen Backa en av förorterna i Göteborg som drabbades av stora oroligheter när ungdomar löpte amok. På initiativ av två fritidsledare startades fotbollslaget Backa BK som tillsammans med andra massiva insatser snart skulle vända trenden. Idag erbjuder Backa BK en meningsfull fritid och dessutom hjälp med att skriva cv:n och personliga brev för att få ungdomarna att välja en annan livsstil. Den sociala ekonomin har kraft att förändra Sverige.*

86% av befolkningen mellan 16 och 84 år är medlemmar i en eller flera föreningar.

Det finns minst 200 000 idéburna organisationer i Sverige.

Fler än 1 000 000 vuxna utför varje år en ideell insats inom idrotten.

Vad är den sociala ekonomin?

Den sociala ekonomin har funnits så länge människan har funnits, även om det var först på 1990-talet som begreppet kom till. Den sociala ekonomin är skild från den privata och offentliga sektorn och består av medborgarstyrda verksamheter som arbetar för medborgarnas bästa utan ekonomisk vinst som huvudsyfte. Hit hör idéburna organisationer som ideella föreningar, stiftelser, trossamfund, kooperativa verksamheter med mera. Genom den sociala ekonomins arbete förbättras förutsättningarna för att lösa välfärdsfrågorna, få en bättre folkhälsa och ett mer hållbart, effektivt och tryggt samhälle.

Den sociala ekonomin har bara vinnare

Den sociala ekonomin är en fantastisk tillgång i samhället. Den bidrar till att fler barn och ungdomar kan erbjudas en aktiv fritid, att äldre får tillgång till sociala nätverk och mötesplatser, att forskningen kan ta nya kliv framåt. Den skapar utveckling, mångfald, sysselsättning och mycket mer. Den får människor att känna sig delaktiga, behövda och uppskattade. Den sociala ekonomin har bara vinnare. Vi är alla i behov av varandra.

Idéburna organisationer

Den sociala ekonomins verksamheter kallas ibland för idéburna organisationer. Gemensamt för idéburna organisationer är att de:

- Främjar en idé
- Drivs utan ekonomisk vinst som huvudsyfte
- Gynnar medborgarnas eller medlemmarnas intressen
- Är socialt hållbara och värdegrundsbaserade
- Inte är en del av den offentliga eller privata sektorn

dialog

öppenhet och insyn

kvalitet

mångfald

självständighet och oberoende

långsiktighet

Representanter från Social ekonomi i Västra Götaland som deltar i processen

Västra Götalands Pensionärsråd

SPF
PRO

SEF – Social ekonomi Fyrbodals

Västsvenska Idrottsförbundet
Coompanion Fyrbodals

Social ekonomi Sjuhärad

Bygdegårdarnas Riksförbund
Studieförbundet Vuxenskolan

SENS – Sociala ekonomins nätverk Skaraborg

Studieförbundet Vuxenskolan
Coompanion Skaraborg

Rådet för Funktionshinderfrågor

Reumatikerdistriktet Göteborg
Mag- och tarmföreningen i Göteborgsområdet

GSE – Göteborgs sociala ekonomi

Göteborgs Föreningscenter
Hela Sverige ska leva

Representanter från Västra Götalandsregionen som deltar i processen

Folkhälsokommittens sekretariat
Hälsa och habilitering
Hälso- och sjukvårdskanslierna
Kultursekretariatet
Regionutvecklingssekretariatet
Rättighetskommittens kansli
Regionservice
Sjukvårdsförvaltningarna

Kontaktuppgifter

www.vgregion.se/overenskommelsen

Processledare Västra Götalandsregionen

Birgitta Adler birgitta.adler@vgregion.se

Processledare socialekonomi

Camilla Olsson camilla.olsson@coompanion.se

**Västra Götalands
samlade sociala ekonomi**

